

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax: 088 118 86 71
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Mateboer Projectontwikkeling B.V.

Zwartewaterallee 56
8031 DX ZWOLLE

Inlichtingen bij

@overijssel.nl

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
23.11.2021	D2021-10-004809	2021-004650	1 van 18	3	1 juli 2021	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte

van het adviesbureau Mateboer Milieutechniek heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 1 juli 2021² ontvangen. Op 18 oktober 2021 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de sloop van bebouwing aan de Veerweg 38-40 te Kampen en de nieuwbouw van appartementen op deze locatie. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soorten van de Vogelrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen eieren van de gierzwaluw, huismus en huiszwaluw opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van deze vogels weg te nemen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop van bebouwing aan de Veerweg 38-40 te Kampen en de nieuwbouw van appartementen op deze locatie.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 juli 2027. Wij hebben een langere ontheffingstermijn opgenomen in verband met de mogelijk vereiste monitoring.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 1 juli 2021 en de bijbehorende stukken te weten: Mateboer milieutechniek, 1 juli 2021. Activiteitenplan Wet natuurbescherming, Veerweg 38-40 te Kampen. BO205180/JJS en Notitie 'Vragen t.b.v. activiteitenplan Veerweg te Kampen', 18 oktober 2020.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid Wnb

² Ons kenmerk D2021-07-000031

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid Wnb

⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁵.

De verschuldigde leges zijn:

Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	Afhandelen en besluitvorming aanvraag van ontheffing als bedoeld 3.3, 3.8 en 3.10 Wnb, die al dan niet ziet op het realiseren van een infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling	€ 3.055,00
Totaal leges		€ 3.055,00

Vragen

Heeft u vragen? Neemt u dan gerust contact op via de contactgegevens vermeld in het briefhoofd onder Inlichtingen bij. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer 2021-004650 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
Teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Tijdelijke mitigatie

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Kampen;
- Mateboer Milieutechniek, [REDACTED] Zwartewaterallee 56 te Zwolle.

⁵ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geef u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2021-10-004809). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁶, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (D2021-10-004809).

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Lokaal, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Kwetsbare perioden

5. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden (ongeschikt maken / sloop) houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de betreffende soorten:
 - Gierzwaluw: Voortplanting 15 april tot en met 15 augustus
 - Huismus: voortplanting 1 maart tot en met 31 augustus en vorstperioden (van minimaal 3 dagen met overdag temperaturen < 0°C) is van december tot en met februari.
 - Huiszwaluw: voortplanting 15 april tot en met 15 oktober

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Gierzwaluw												
Voortplantingsperiode												
Huismus												
Voortplantingsperiode												
Vorstperioden												
Huiszwaluw												
Voortplantingsperiode												

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de betreffende soort(en). Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

Gierzwaluw

- U hebt in maart 2021 kasten geplaatst met 15 nestplaatsen, zoals weergegeven in bijlage 3. De tijdelijke kasten blijven tenminste hangen tot nadat de permanente vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd. Het verwijderen van de tijdelijke gierzwaluwkasten mag alleen buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw plaatsvinden.
- U realiseert permanente verblijfplaatsen voor de gierzwaluw door in de nieuwbouw voor oplevering 15 duurzame inbouwkasten/neststenen in de kopgevel in te metselen ((Faunaprojecten, GZP2, GZP3 of GZN1 of vergelijkbaar). De verblijfplaatsen worden geplaatst op een geschikte plaats zoals is beschreven in het kennisdocument gierzwaluw, pagina 23. In het ecologisch logboek wordt onderbouwd beschreven hoe uitvoering aan dit voorschrift is gegeven.

Huismus

- Als de werkzaamheden (deels) binnen gevoelige perioden wordt uitgevoerd, worden de nestplaatsen voorafgaand ongeschikt gemaakt door deze fysiek af te sluiten op het moment dat daar geen huismus in aanwezig is. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van diverse materialen zoals doek, dubbeltjesgaas, spouwborstels of afdichting met pur, mits het afdichten zorgvuldig plaatsvindt zodat geen openingen overblijven. U doet dit minimaal 3 tot 5 dagen vóórafgaand aan de werkzaamheden. Dit doet u buiten de kwetsbare periode (voorschrift 5).
- U hebt in maart 2021 kasten geplaatst met 12 nestplaatsen, zoals weergegeven in bijlage 3. De tijdelijke kasten blijven tenminste hangen tot nadat de permanente vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en een gewenningsperiode van drie maanden is verstreken. Het verwijderen van de tijdelijke huismuskasten mag alleen buiten de kwetsbare perioden van de huismus plaatsvinden. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke kasten voor de huismus moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten op dat moment niet gebruikt worden.
- U realiseert 12 permanente vervangende verblijfplaatsen voor de huismus. Deze verblijfplaatsen zijn beschikbaar voor de oplevering van de nieuwbouw. U doet dit door het plaatsen van inbouwkasten (Faunaprojecten, HMP2 of HMP3 of vergelijkbaar) of door de ruimte in het dakoverstek op tenminste 12 plaatsen toegankelijk te maken voor de huismus. Daarbij draagt u er zorg voor dat de ruimte ook daadwerkelijk voldoende toegankelijk is en een minimale bodemruimte van 15x11cm heeft. In het logboek geeft u aan op welke wijze aan deze vereisten voor plaatsing is voldaan.

Huiszwaluw

- U hebt in maart 2021 als tijdelijke maatregel een huiszwaluwtil geplaatst, zoals weergegeven in bijlage 3 (Faunaprojecten, type HT-HZ-02). Deze moet tenminste aanwezig blijven tot nadat de permanente vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd. Als de huiszwaluwtil wordt verplaatst of verwijderd mag dit alleen buiten de kwetsbare periode van de huiszwaluw plaatsvinden.
- U realiseert permanente verblijfplaatsen voor de huiszwaluw door de nieuwbouw te voorzien van een witte dakoverstek, waar huiszwaluwen nesten kunnen bouwen. Als dit vanuit het welstandadvies wordt afgekeurd, verplaatst u als alternatief de huiszwaluwtil (zie voorschrift 11) naar de Veerweg 38-40. In het logboek geeft u aan op welke wijze aan de ecologische vereisten voor plaatsing is voldaan.

13. Indien als permanente mitigatie voor huiswaluw uitsluitend de til wordt toegepast is monitoring noodzakelijk. Als een wit dakoverstek wordt toegepast is dit voorschrift niet van toepassing. U monitort het gebruik van de huiswaluwtil door de huiswaluw. De monitoring wordt door een ecologisch deskundige op het gebied van de huiswaluw uitgevoerd. Deze wordt uitgevoerd vanaf het moment dat de huiswaluwtil is verplaatst naar Veerweg 38-40 gedurende 3 jaar. De monitoring wordt uitgevoerd middels twee bezoeken in het broedseizoen van huiswaluw.
14. (Alleen indien huiswaluwtil als permanente mitigatie wordt toegepast). Jaarlijks voor 1 november (eerste maal in 2022) stuurt u ons ter goedkeuring een rapportage over de uitgevoerde monitoring. Hierin geeft u de resultaten van het afgelopen jaar weer. Indien uit de monitoring blijkt dat huiswaluw geen gebruik maakt van de til geeft u aan welke maatregelen nodig zijn om de effectiviteit te verbeteren. Daarnaast voegt u een plan van aanpak toe waarin is weergegeven binnen welke termijn deze aanpassingen worden gerealiseerd. Indien huiswaluw aantoonbaar gebruik maakt van de til, dan kunt u ons in deze rapportage verzoeken de monitoring te mogen beëindigen. Wij kunnen aanvullende maatregelen opleggen. Aanvullende maatregelen kunnen bestaan uit verlengde monitoring, extra voorzieningen of interne of externe aanpassingen aan deze permanente voorzieningen. Dit is afhankelijk van de resultaten van de monitoring.

Overige zaken

15. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw, huismus en huiswaluw.
16. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	7
A1	Bevoegdheid	7
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	7
A2	Procedure	7
A2.1	Overeenstemming andere provincie	7
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	7
A2.3	Relevante overige besluiten	7
A3	Toetsingskader soorten	8
A3.1	Wettelijke regels	8
A3.2	Provinciaal beleid	8
A3.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	8
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	9
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	9
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	9
B1.2	Doel van het project	10
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	10
B1.4	Periode	11
B1.5	Onderliggende documenten	11
B1.6	Aanvullende gegevens	11
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	11
C1	Inhoudelijke beoordeling	11
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	12
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	12
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	13
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	13
C1.5	Wettelijk belang van het project	13
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	14
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	14
D	Slotconclusie	14

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁷. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van Kampen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Kampen Postbus 5009 8260 GA Kampen

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

⁷ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

Ook het Besluit natuurbescherming⁸ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁹ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁰ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹¹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹² niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

⁸ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹¹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹² Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de gierzwaluw, huismus en huiszwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De projectlocatie bevindt zich aan de Veerweg 38-40 te Kampen. Momenteel wordt het pand verhuurd als antikraak. Voorheen was het meest westelijke deel een smederij.

In het kader van de herontwikkeling worden de woningen ter plaatse aan de Veerweg 38 t/m 40 gesloopt. Vervolgens worden tien appartementen gerealiseerd. Daarnaast worden de struiken en bomen gelegen aan de zuidzijde en mogelijk twee bomen aan de noordzijde verwijderd. Sloop en nieuwbouw worden uitgevoerd in najaar 2021, voorjaar 2022.

B1.2 Doel van het project

Aanbieden van moderne woningen / appartementen.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de gierzwaluw, huismus en huiszwaluw van het verbod om nesten, rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹³.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 juli 2021 tot en met 1 juli 2025.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Mateboer milieutechniek, 1 juli 2021. Activiteitenplan Wet natuurbescherming, Veerweg 38-40 te Kampen. BO205180/JJS
- Mateboer milieutechniek, 11 mei 2020. Quickscan ecologie, Veerweg 38-40 te Kampen. 203859/JJS (als bijlage bij activiteitenplan)
- Mateboer milieutechniek, 10 november 2020. Nader ecologisch onderzoek, Veerweg 38-40 te Kampen. 203983/JJS (als bijlage bij activiteitenplan)
- Regionale situatie met aanduiding onderzoekslocatie
- Machtiging
- Notitie 'Vragen t.b.v. activiteitenplan Veerweg te Kampen', 18 oktober 2020.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 1 juli 2021 ontvangen. Op 25 augustus 2021 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 18 oktober 2021¹⁴ ontvangen.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gierzwaluw en huismus bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Nader ecologisch onderzoek'¹⁵ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Uitgevoerde Quickscan met veldbezoek op 7 mei 2020. Uit dit veldbezoek bleek de noodzaak voor nader onderzoek naar gebouwbewonende vogelsoorten en vleermuizen.
- Nader onderzoek naar gierzwaluw, huismus en huiszwaluw volgens de kennisdocumenten en/of de aanwezigheidsprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB)
- Nader onderzoek naar vleermuizen volgens het Vleermuisprotocol 2017

In het onderzoek zijn de volgende verblijfplaatsen waargenomen:

- 3 nesten van gierzwaluw (onder hoek- of gevelpannen)
- 6 nesten van huismus (onder de dakpannen aan de gootzijde)
- 9 nesten van huiszwaluw (onder dakoverstek)

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen in het te slopen pand aangetroffen.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek voldoende is om de aanwezigheid en functie van verblijfplaatsen van de onderzochte soorten vast te stellen.

¹³ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁴ Ons kenmerk D2021-10-004852

¹⁵ Hoofdstuk 3 pagina 9 tot en met 10

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan de volgende verblijfplaatsen verloren:

- 3 nesten van gierzwaluw
- 6 nesten van huismus
- 9 nesten van huiszwaluw

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁶, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in de kennisdocumenten van de gierzwaluw en huismus, of worden door ons als voldoende beoordeeld voor de huiszwaluw. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de gierzwaluw, huismus en huiszwaluw zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Uitvoeren werkzaamheden / ongeschikt maken van de nesten wordt buiten het broedseizoen van de betreffende soorten uitgevoerd. **Opmerking.** In aanvulling hierop is in het voorschrift opgenomen dat voor de huismus ook aaneengesloten perioden met vorst kwetsbare perioden zijn.
- Ongeschikt maken nesten voor huismus door deze af te sluiten of gevelpannen te lichten.
- Aanbieden tijdelijke vervangende verblijfplaatsen bij Berklaan 2.
- Aanbieden permanente vervangende verblijfplaatsen in de nieuwbouw aan de Veerweg.
- De tijdelijke nestkasten voor de gierzwaluw (15 nestplaatsen, type GZT2) zijn in maart 2021 geplaatst aan de gevel van Berklaan 2 (<125 meter van het plangebied).
- De tijdelijke nestkasten voor de huismus (12 nestplaatsen, type HMT2) zijn in maart 2021 geplaatst aan de gevel van Berklaan 2 (<125 meter van het plangebied).
- Als tijdelijke nestgelegenheid voor de huiszwaluw is bij Berklaan 2 een huiszwaluwtil (faunaprojecten, HT-HZ-02) geplaatst (maart 2021).
- Als permanente verblijfplaatsen voor de gierzwaluw worden in de nieuwbouw 15 nestplaatsen gerealiseerd door in de kopgevel inbouwkasten in te metselen (Faunaprojecten, GZP2, GZP3 of GZN1 of vergelijkbaar).
- Als permanente verblijfplaatsen voor de huismus worden in de nieuwbouw 12 nestplaatsen gerealiseerd door het dakoverstek op tenminste 12 plaatsen toegankelijk te maken. De ruimten voldoen aan de voorwaarden voor een nestruimte voor de huismus. Als er op basis van welstandadvies geen dakoverstek gemaakt kan worden, worden inbouwkasten toegepast (Faunaprojecten, HMP2 of HMP3 of vergelijkbaar).
- Als permanente verblijfplaatsen voor de huiszwaluw wordt in de nieuwbouw een witte dakoverstek gerealiseerd. Hieronder kunnen huiszwaluwen zelf een nest bouwen, net als in de huidige situatie. Als op basis van welstandadvies een dakoverstek niet mogelijk is, wordt de huiszwaluwtil die als tijdelijke maatregel is geplaatst naar de Veerweg verplaatst als permanente mitigatie. **Opmerking.** Volgens literatuurgegevens is de inzet van huiszwaluwtilen niet altijd succesvol. Landelijk is maar 15% bezet. Als de huiszwaluwtil als permanente mitigatie wordt ingezet, is het noodzakelijk de werking te monitoren. Wij nemen hiervoor aanvullende voorschriften op.
- Daarnaast wordt extra beplanting ter plaatse van de Berklaan aangebracht. Deze beplanting bestaat uit diverse grassen, heesters en bomen. Deze beplanting kan de voedselvoorziening van de huismus, gier- en huiszwaluw vergroten door de vele insecten die gebruik maken van deze beplanting. Daarnaast kan deze beplanting fungeren als slaap-/rustplaats.

De gierzwaluw is in Nederland een algemene soort, waarvan de staat van instandhouding gunstig is (www.sovon.nl). De soort wordt vrijwel overal in Nederland aangetroffen en is voor het broeden gebonden aan bebouwing.

De huismus komt wijdverspreid in Nederland voor en vindt vooral leefgebied in oudere stadswijken en op het platteland rondom boerderijen. De soort is sterk afhankelijk van toegankelijke pannendaken, waar het zijn nesten onder maakt. Deze pannendaken zijn ook bij Veerweg 38-40 aanwezig. Sinds 1950 is de soort landelijk met 60% afgenomen als broedvogel, waardoor er sprake is van een negatieve trend. De staat van instandhouding van de soort is matig ongunstig, al lijkt de toekomst voor de soort gunstig.

De huiszwaluw is een wijdverspreide soort in Nederland met de voorkeur op waterrijke gebieden nabij bebouwing. De staat van instandhouding van de soort is matig ongunstig, al lijkt de toekomst voor de soort gunstig. Sinds 2000 lijkt de soort in aantallen te stijgen.

¹⁶ Hoofdstuk 6, pagina 13 tot en met 15

Voor alle soorten geldt dat, wanneer de nestplaatsen aan het leefgebied worden onttrokken, op termijn (volgende broedseizoenen) negatieve effecten hebben op de populatie. Doordat in het project maatregelen worden genomen zoals het buiten de kwetsbare periode werken en het realiseren van vervangende nestplaatsen, wordt een negatieve beïnvloeding van de staat van instandhouding voorkomen. Op lange termijn worden geen negatieve effecten verwacht.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop van bebouwing aan de Veerweg 38-40 te Kampen en de nieuwbouw van appartementen op deze locatie leiden tot het beschadigen, vernielen of het wegnemen van nesten van gierwaluw, huismus en huiswaluw. Dit is een overtreding van het verbodsartikel genoemd in artikel 3.1 lid 2. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat er geen andere bevredigende oplossing is, alternatieven zijn afdoende afgewogen.

Bij het behoud van de bebouwing in de huidige staat blijven verblijfplaatsen voor de korte termijn behouden. Op de lange termijn zal de bebouwing echter meer en meer vervallen, waardoor de geschiktheid als verblijfplaats voor de huismus, gierwaluw en huiswaluw verloren gaat of vermindert. Het behouden van de bebouwing heeft alleen een positief effect op de korte termijn.

Het plan is locatiegebonden. Het plangebied betreft een locatie aan de rand van het centrum van Kampen waar een gebied met leegstaande bebouwing kan worden gesloopt ten behoeve van de bouw van tien appartementen. De ligging van het sterk verouderde pand aan de rand van het centrum in combinatie met een grote woningnood maakt de locatie zeer geschikt voor de bouw van appartementen.

Behalve sloop en nieuwbouw, kan ook gekozen worden voor renovatie van de bestaande bebouwing. Ook bij renovatie van de bestaande bebouwing zal sprake zijn van aantasting van verblijfplaatsen door werkzaamheden aan het dak en aan de muren, bijvoorbeeld bij het aanbrengen van isolatiemateriaal. Door het nemen van mitigerende maatregelen, zoals die in het plan zijn opgenomen, zijn negatieve effecten op beschermde soorten zo veel mogelijk verminderd. Een alternatieve werkwijze vormt hiervoor geen beter alternatief. Daarnaast zou tijdens de renovatie dusdanig veel werkzaamheden met zich meebrengen dat renovatie niet kostenefficiënt is en daarmee geen geschikt alternatief vormt voor sloop en nieuwbouw.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

Het behouden van de locatie in de huidige staat leidt tot een groot risico op vandalisme en brandstichting. Het pand wordt momenteel antikraak verhuurd, staat (naar verwachting) medio september leeg en vormt daarmee een bedreiging voor de openbare veiligheid, bijvoorbeeld brandgevaar. Door de ligging en indeling van het plangebied is er weinig zicht en (sociale) controle op de achterzijde van de panden. Zo staat aan de voorzijde, vanaf de weg gezien, een gebouw dat een groot deel van het plangebied aan het zicht onttrekt.

Ook de volksgezondheid is in het geding bij behoud van de locatie in de huidige staat. Het niet uitvoeren van herontwikkeling zal verder verval van de panden betekenen. Dit kan een gevaar vormen voor de volksgezondheid doordat delen van het dak of de muren op de openbare weg kunnen vallen. Daarnaast is de bodem erg vervuild en dient gesaneerd te worden. Uit bodemonderzoek uitgevoerd door Mateboer

Milieutechniek (kenmerk: BO204352, 02-03-2021) is gebleken dat er een zeer vervuilde bodem aanwezig is. Er is zoals in het rapport benoemd sprake van 'een geval van ernstige bodemverontreiniging en de locatie moet met spoed te worden gesaneerd'.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁷ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁸. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹⁷ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁸ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

Bijlage 3. Tijdelijke mitigatie

Tijdelijke nestplaatsen Berklaan 2

Foto 2. Een close up van de gier- en huismuskasten aan de Noordoost zijde.

Foto 4. De huiszwaluwtil aan de noordzijde van het pand. Onder de witte overstek van het gebouw zijn nesten al in gebruik. De locatie is dus bekend voor huiszwaluwen.